

Csillagászati zsibongás Jászberényben

ATHLETICA GALACTICA

Kárpát-medencei Középiskolai Csillagászati és Asztrofizikai verseny döntője

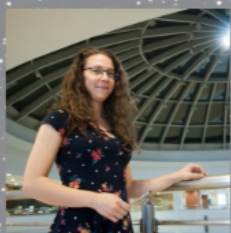
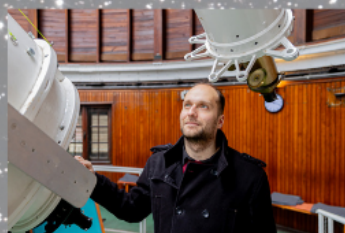
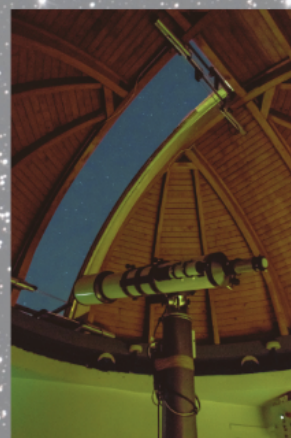
Mobilplanetárium vetítés csak évente egyszer Jászberényben

9 előadás neves csillagászati szakemberektől

Nyereményjáték

Nézz bele és fedezd fel! Csillag- és bolygómegfigyelés
a Jászberényi Városi Könyvtár Csillagdájában

Csillagászati zsibongás Jászberényben

ATHLETICA GALACTICA

Kárpát-medencei Középiskolai Csillagászati és Asztrfizikai verseny

Csillagászat, a felfedezés tudománya. Ahogy az égbolt, úgy lehetőségeink is határtalanok. Keressük azokat a Csillagokat, akik tehetségük kibontakoztatásához a tudomány e varázslatos területét választják. Jászberényből Mumbaiba, ahol idén a Csillagászati és Asztrfizikai Diákolimpiát rendezik meg, ami a csillagászati versenyek királya. Az a diák, aki olimpikónként részt vesz e rangos eseményen, életre szóló élménnyel gazdagodik, s elindul a kutatóvá válás útján.

A 2025. ÉVI DÖNTŐ PROGRAMJA

Az *Athletica Galactica* 2024/2025-ös évad döntőjének programja

A döntő időpontja: **2025. március 21-23.**

A döntő helyszíne: **Jászberény, Városi Könyvtár és Ifjúsági Ház**

VERSENYZŐKNEK

Március 21. péntek

17:00 - 18:00 Érkezők (versenyzők, vendégek) fogadása, szállás elfoglalása

Regisztráció az Ifjúsági házban

19:00 - 20:00 Vacsora

20:00 - 22:30 Távcsőves gyakorlás a szálláshelyen

Március 22. szombat

08:00 - 09:00 Érkezés, regisztráció az Ifjúsági házban

09:00 - 09:30 Megnyitó ünnepség

10:00 - 13:00 Versenyző diákoknak - Elméleti forduló

13:00 - 15:00 Ebédszünet

15:00 - 17:00 Versenyző diákoknak - Adatelemzési forduló

18:00 - 19:00 Vacsora

20:00 - 22:30 Versenyző diákoknak - Észlelési forduló

Március 23. vasárnap

09:00 - 11:00 Versenyző diákoknak - Planetáriummi forduló

12:00 - 13:00 Kávészünet

13:00 - 14:00 Eredményhirdetés, díjak átadása, csoportkép

14:00 - 16:00 Ünnepeles lezárás, bankett ebéd

PLANETÁRIUMI VETÍTÉS az Ifjúsági Házban az Utazó Planetárium támogatásával

MESÉL AZ ÉG – KARNYÚJTÁSNYIRA AZ UNIVERZUM!
Ismeretterjesztő, csodálatos képi világú vetítések az egész család számára

Március 21. péntek 16:00-19:00

16:00 **A fény**

16:30 **Lépjünk újra a Holdra!**

17:15 **A fény**

17:45 **Lépjünk újra a Holdra!**

18:30 **A fény**

Március 22. szombat 17:30-19:00

17:30 **A fény**

18:00 **Lépjünk újra a Holdra!**

18:45 **A fény**

A fény (22 perc, 12+ éveseknek) a Világegyetem történetének hírvivője - egy hihetetlen utazás időn és téren át. A fény útja a világmindenségben térben és időben. Megismerhetjük a fény útja során merre halad el a bolygók, csillagok, galaxisok, galaxishalmazok és a világegyetem szálak szerkezete felé - időben visszatekintve!

Lépjünk újra a Holdra! (35 perc, 10+ éveseknek) - a Hold kutatás és az ARTEMIS űrprogram. Végigkövethetjük, ahogy az első Holdra szálló- és keringő egységek kora közelebb hozta számunkra legközelebbi égi szomszédunkat, a Hold eredetének, összetételének, szerkezetének és a felszínén lévő nyersanyagok hozzáférhetőségének történetét, felfedezését. Sok érdekességet hallhatunk az ARTEMIS űrprogramról, eszközeiről, felkészüléséről.

Előzetes regisztráció szükséges: 57/505-400

Belépő: 1.000 Ft/fő/planetáriumi vetítés

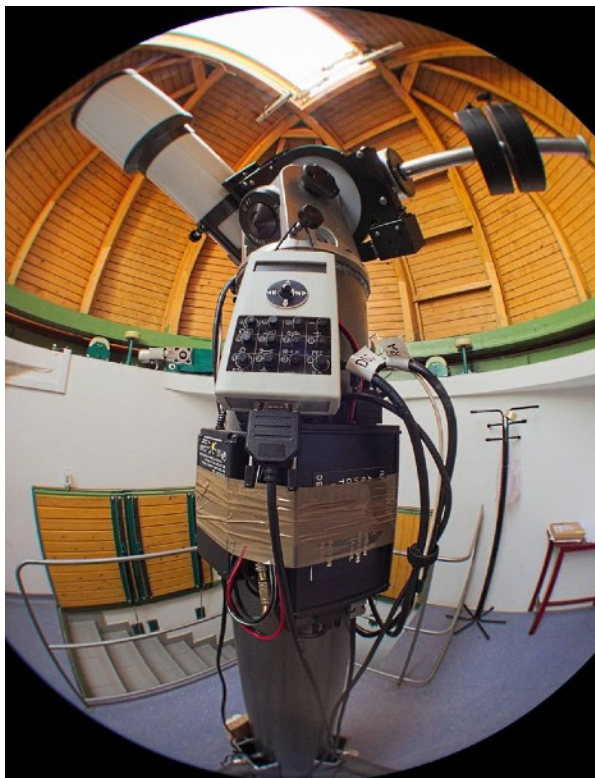
NÉZZ BELE ÉS FEDEZD FEL!

Március 21. péntek és 22. szombat 20:00 - 22:30

Fodor Antal amatőr csillagász vezetésével csillag- és bolygómegfigyelésre invitálunk a Jászberényi Városi Könyvtár Csillagdájában. Derült időben felkeressük a tavaszi égbolt látványosságait és lencsevégre kaphatjuk a Marsot és a Jupitert, Naprendszer óriásbolygóját is.

Gyere el és fedezd fel a távoli égitestek csodáit!

FIGYELEM! Csak derűs égbolt esetén tudjuk megtartani az eseményt.

“CSILLAGMESÉK”: író-olvasó találkozó Kerényi Lilla meseíróval

Március 21. péntek 14:00 és 15:00 óriási kezdéssel

Csillagmesék kisiskolásoknak a Városi Könyvtárban (regisztrációhoz kötött)

Ismerd meg te is az égbolt csodáit a meséken keresztül! Az égbolt csodálatos, és mennyi, de mennyi mese rejtőzik el benne. Elvarázsolnak minket a bolygók, csillagok. Megelevenednek az égitestek, közel jönnek a csillagképek. Beszélgetnek velünk, szereplői a mindennapi életünknek, ahogy távoli világokba kalauzolnak el minket. Szereplői csillagképek, égitestek, akik megelevenednek, emberi tulajdonságokat kapnak: gondolkodnak, beszélnek, vidámak, szomorúak. Ezek a mesék kitalált történetek, de mindegyik tartalmaz valamilyen csillagászati ismeretet is."

Kerényi Lilla, tanítónő, hobbija a csillagászat, a Magyar Csillagászati Egyesület tagja, törekszik arra, hogy az égbolt szépségei eljussanak a gyerekekhez is. Több évig vezetett csillagász szakkört, nyaranta csillagász táborba megy a tanítványaival, innen a tapasztalata, hogy a picinyek kisiskolás korban nagyon nyitottak, fogékonyak. Ekkor a legkönnyebb megszerettetni velük a csillagászatot. Célja, hogy a csillagászat közelebb kerüljön a gyerekekhez, felkeltse az érdeklődésüket a csillagászat szépségei és érdekességei iránt.

ELŐADÁSOK a Városi Könyvtár kamaratermében (3. emelet)

9 előadás, neves csillagászati szakemberektől

Március 21. péntek

20:30-21:30 Fockter Zoltán: Kisbolygók, üstökösök, hullócsillagok

Fockter Zoltán, a Svábhegyi Csillagvizsgáló bemutató csillagásza kalauzolja végig az érdeklődőket a Naprendszer apró égitestjei között:

- honnan érkeznek az üstökösök,
- mik azok a hullócsillagok
- és vajon csak nyáron érdemes figyelni-e őket, illetve
- mit dolgoztak ki a kutatók egy esetleges kisbolygó eltérítéséhez (az előadáson meteoritokat is megtekinthetnek a látogatók)

Március 22. szombat

10:00 - 10:45 Dr. Szabó Róbert: Az LSST égboltfelmérő program: színes mozi az égboltról, és mit keresnek benne a magyar csillagászok?

A Konkoly Thege Csillagászati Intézet igazgatója mutatja be az évtized legnagyobb nemzetközi égboltfelmérő projektjében a hazai kutatók szerepvállalását.

10:45 - 11:15 Kávészünet

11:15 - 12:00 Dr. Szalai Tamás: A csillagok gyermekei vagyunk?(Avagy honnan származnak a kémiai elemek és a csillagközi porszemcsék?)

Az SZTE Fizikai Intézet (Kísérleti Fizikai Tanszék) asztrofizikusának előadása csillagközi teret telítő kisebb-nagyobb porszemcsékről, amelyek jelenlegi tudásunk szerint kulcsfontosságú szerepet töltenek be a kozmikus körforgásban. Jelenlegi ismereteink alapján magát a Földet is ilyen, kezdetben apró porszemcsék összeállása indította el a bolygóvá válás útján.

12:00 - 12:45 Kalup Csilla: Hogyan segít a diákolimpia a csillagásszá válásban?

Idén bekerült a 30 sikeres fiatal 30 éves kor alatt Forbes válogatásába: Jászberényen általános iskolás kora óta csodálattal tekintett az égboltra, és szakkörök, táborok és saját kutatómunkája révén került kapcsolatba a csillagászzal. Miután részt vett a mára Athletica Galactica néven ismert középiskolai versenyen, többször is megjárta a diákolimpiát (versenyzőként és később csapatvezetőként is), most doktorandusz és tudományos segédmunkatárs a HUN-REN Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpontban. Legutóbb a Haumea törpebolygó gyűrűjének anyagát térképezte fel.

14:30 - 15:30 Gyarmathy István: Pásztor csillagászat

A régi kultúrák, eleink, őseink nagyon szorosan kötődtek a természet ritmusaihoz, a változó hosszúságú nappalok és éjszakák, az évszakok változásaihoz. Figyelték a természet minden apró mozzanatát, rezdülését, megtanultak együtt élni a mindenütt egyedi, egy-egy tájra jellemző természeti körülményekkel, és ezt az egyre gazdagodó tudományt apáról fiúra örökítették.

15:30 - 16:30 Dr. Kiss László: *Van-e élet a Földön kívül?*

Széchenyi-díjas és Prima Primissima díjas fizikus, csillagász, az MTA rendes tagja, kutatóprofesszor, a HUN-REN Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont főigazgatójának előadása az emberiséget évszázadok óta foglalkoztató kérdésről:

- egyedül vagyunk az Univerzumban?
- Létezhetnek-e más bolygókon kialakult életformák?
- Milyen nyomokat keresnek a tudósok a Naprendszerben és azon túl?
- Megtörténhet-e a közeljövőben, hogy kézzelfogható bizonyítékot találunk földönkívüli élet létezésére? Mikor történhet meg ez pontosan?

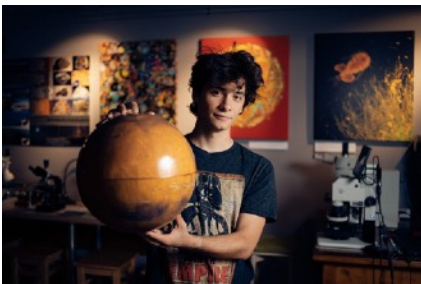
- Milyen esélyünk van arra, hogy a következő évtizedekben választ kapjunk az emberiséget leginkább foglalkoztató kérdésre? Exobolygó-kutatások, a marsi élet lehetősége, és a tudományos közösség válaszai az UFO-jelenségek kapcsán.

16:30 Nyereményjáték sorsolás

20:00 - 21:00 Kerényi Lilla: *Mesék a csillagos égen*

Ismerkedjünk meg a tavaszi égbolton látható csillagképekkel - elmeséljük a hozzájuk fűződő legendákat is. Elődeink érdekes állatokkal, hősökkel, mesés szép történetekkel, megdöbbentő kalandokkal népesítették be az eget. Ezeket mutatjuk be ebben az előadásban. Szó lesz a csillagok magyar népi megnevezéséről is.

Március 23. vasárnap

09:15 - 10:30 Szabó Norton: *A modern űrverseny Kié lesz a Hold?*

Ha az űrversenyre gondolunk, a történelem lapjai és a '70-es évek holdrazzállásai jutnak eszünkbe. Pedig a versengés a világűrben nem múlt el, sőt talán erősebb, mint valaha. 55 év kihagyás után az emberiség visszatérhet a Holdra, már csak az a kérdés, hogy Amerika, vagy Kína lesz-e az első. Vagy talán időközben változnak a tervek és rögtön a Marsra megyünk?

10:30 - 11:15 Kávészünet

11:15 - 12:00 Dr. Kiss László: *Horgosról a csillagokig és tovább - egy csillagász kalandozásai a nagyvilágban*

Kiss László Széchenyi -és Prima primissima díjas csillagász motivációs előadása a versenyző diákokhoz szól, de másoknak is érdekes lehet:

- hogyan válhat egy horgosi kisdíákából nemzetközileg elismert csillagász szakember, intézményvezető tudománymenedzser és egyben a média által kedvelt ismeretterjesztő tudós.
- Milyen impulzusok érték a falusi ég alatt, az inspiráló középiskolában és végül az egyetemen, ahol végképp eldőlt a szakmai sorsa?
- Mi kell ahhoz, hogy valaki helyt álljon bárhol a világban?
- Az életút mellett kitér friss kutatásaira a Naprendszerben és a más csillagok körül keringő bolygórendszerekben, földi és űrtávcsöves megfigyeléseken alapuló vizsgálataira.
- Továbbá megosztja tapasztalatait arról is, hogy a 21. században milyen módszerekkel lehet hatékonyan közvetíteni a tudományt, és hogyan kelthetjük fel az emberek, különösen a fiatalok érdeklődését a tudomány szépségei iránt.

Vedd meg belépődöt március 19. szerdáig és nyerd!

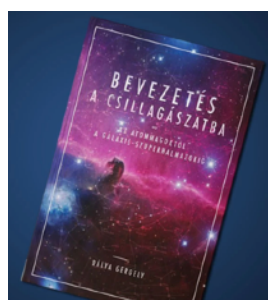
Az előadásokon való részvételi lehetőség: amennyiben érdekel a csillagászat, és szívesen részt vennél a programokon, akkor lehetőséged van online regisztrálni a következő linken:

<https://svabhegyicsillagvizsgalo.hu/programok-a-csillagvizsgaloban/tematikus-programok>

Regisztrációs díj: 5000 Ft/fő, amely magába foglalja a részvételt a 9 előadáson, a kávészüneteken.

Nyeremények:

- 1 db 2 fős belépő a Svábhegyi Csillagvizsgálóba
- 1 db Dálya Gergely: Bevezetés a csillagászatba könyv
- 1 db LEGO City Space készlet

HELYSZÍNEK

Utazó planetárium:

Ifjúsági Ház nagyterem 5100 Jászberény, Bercsényi út 1/a

Előzetes regisztráció szükséges: 57/505-400

Belépő: 1.000 Ft/fő/planetáriumi vetítés

Előadások:

Városi Könyvtár kamaraterme (3. emelet) 5100 Jászberény, Bercsényi út 1.

9 előadás, neves csillagászati szakemberektől 5000 Ft/fő

<https://svabhegyicsillagvizsgalo.hu/programok-a-csillagvizsgaloban/tematikus-programok>

Nézz bele és fedezd fel! Csillag- és bolygómegfigyelés a Jászberényi Városi Könyvtár Csillagdájában (3. emelet) 5100 Jászberény, Bercsényi út 1.

Csak derűs égbolt esetén tudjuk megtartani az eseményt.

További információ: <https://athleticagalactica.hu/>

Érdeemes követni oldalunkat www.facebook.com/jaszkonyvtar
és csatlakozni az eseményünkhöz Csillagászati zsibongás Jászberényben
<https://fb.me/e/4qtpyvTT9>